

Långfredagen

Matt.27:32-56.

I.N.J.

*“Hjälp dig själv, om du är Guds Son
och stig ned från korset” (Matt.27:40).*

Så ljöd de hånfulla ropen från den hätska folkhop som samlats kring Jesu kors på Golgata. Hade nu Jesus varit en vanlig människa, en i mängden av de oräkneliga förbrytare som dömts till korsets kvalfulla död, hade han väl farit ut i smädelser och förbannat sina domare och bödlar. Men förunderligt nog, över Jesu läppar kom inga förbannelser. Och hade han varit som du och jag, då hade han väl åtminstone *önskat* att det vore möjligt att stiga ned från korset och bevisa att han var oskyldig till de anklagelser som fällt dödsdomen över honom. Men förunderligt nog, någon sådan önskan hade inte Jesus.

Kanske mer än en står där förundrad även idag och frågar varför Jesus inte gick in på den skrämmande hopens förslag och lämnade sitt kors. Kanske är också du av den meningen, att det varit ett enastående tillfälle för Jesus att bevisa sin egen oskuld och det rättfärdiga i sin sak. Men, vill jag då fråga, har du alls inte förstått det förunderligt stora, ja, det för vår frälsnings skull nödvändiga, att Jesus inte hjälpte sig själv?

ÄMNE: HAN HJÄLPTE INTE SIG SJÄLV

*I. Han hjälpte inte sig själv
fastän han hade makt att göra det.*

En sådan makt hade alltså Jesus, fastän vi knappast kan tänka oss något mera maktlöst än en korsfäst människa. Men att han verkligen ägde gudomlig makt, så sant som han nu var *sann* Gud, hade han bevisat på så många sätt under sitt jordeliv. Hade människor inte häpnat över hans undervisning och gett honom det vittnesbördet att han *“talade med makt och myndighet”*? (Matt. 7:29). Hade inte ondskans makter bävat när han botade de sjuka eftersom de insett att de i honom mött sin överman? Hade han inte näpst både vindar och vågor, mättat de hungerande och återkallat de döda till livet? Och när han kallade människor att följa honom, hur obetvinglig var inte då hans blick, liksom den gången han gick genom den uppretade folkhoppen i Nasaret utan att de förmådde kröka ett hår på hans huvud? Eller alla de gånger han stoppade till munnen på de skriftlärde och fariséerna, så att de inte ens *“dristade sig att vidare ställa någon fråga till honom”*? (Matt. 22:46).

Makt utstrålade alltså Jesus, under sitt jordelivs dagar, makt i både ord och handling. Men eftersom denna makt var av Gud, var det inte *den kallhamrade makten* som så ofta råder här i världen, människor mötte i honom, utan kärlekens allt övervinnande och omskapande makt, den som *“inte söker sitt”* (1 Kor.13:5). Därför var det ju också helt *omöjligt*, att Jesus skulle vilja utnyttja sin makt så att han själv tjänade på det. Hade han inte mer än en gång inskräpt för sina lärjungar. *“Den som vill bevara sitt liv, han skall mista det”*? (Matt. 16:25). Men till just detta ville Satan fresta honom.

Du kommer väl ihåg den där gången han av Anden fördes ut för att sättas på prov i Juda öken? Gång på gång ville Satan få Jesus att tänka på sig själv. Och nu, vid korset på Golgata, var det *han* som blandade sin stämma i hopens smädelser: *“Hjälp dig själv om du är Guds Son, och stig ner från korset”*. Satan visste ju, att Jesu hade makt att lämna sitt pinoredskap, makt att hjälpa sig själv, makt att glömma det försoningsverk han för mänsklighetens frälsning var sänd till jorden för att fullborda. Han hade makt, ty om sitt liv hade han själv betygat: *“Jag har rätt att ge det, och jag har rätt att få det tillbaka”* (Joh 10:18).

Och då måste ju detta betyda, att han hade makt att inte alls utge sig själv i döden. Men också över denna sista frestelse segrade Jesus, Ja, en *seger* var det, den gudomliga frälsningsviljans och kärlekens allra största triumf, att Jesus *inte* hjälpte sig själv från korsets plåga, fastän han *hade* makt att göra det.

II. Han hjälpte inte sig själv utan oss, som inte var värda hans hjälp.

Att de som stod vid Jesu kors och hånade hans maktlöshet och njöt av att se honom lida, att dessa inte förtjänade att Jesus gick i döden för deras skull, det är det mänskliga rättsmedvetandet genast redo att instämma i. Och det med eftertryck. Men när Skriften säger, att *“Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog för oss, medan vi ännu var syndare”* (Rom. 5:8), då är man inte beredd att hålla med längre. Den mänskliga självgodheten får sig en ordentlig knäck vid Golgata kors, det liksom tvättar bort alla sminkade sanningar om oss själva och korrigerar alla våra tillrättalagda sanningar om Gud. Det tvingar oss att på allvar fråga: Skulle vi verkligen inte vara värda Jesu hjälp? Inte har vi dömt honom till döden? Inte har vi slungat falska anklagelser i hans ansikte? Inte har vi stått där och överöst honom med glåpord och smädelser?

Jo, min vän, det är just det vi har. Också vi är aktörer i det ohyggliga golgatadramat. Också vi är delaktiga i det som skedde där. Också vi hade förtjänat att Jesus hjälpt, inte oss, men väl sig själv och stigit ned från sitt kors och för alltid lämnade oss åt vårt öde. Och ändå är det så svårt att förstå och ta till sig. Men om än *förnuftet* aldrig till fullo kan fatta, att alla människor är skyldiga till Jesu död, så

måste hjärtat till sist, sedan det lärt känna sig själv, sträcka vapnen vid Golgata, kapitulera inför korset och förbehållslöst erkänna:

*Dock, nu när jag skådar hans stingande krans
och ser hans kors som det var,
då känner jag djupt: det var icke hans,
nej det var min börda han bar.
Det kors som min Frälsare kallade sitt, var mitt.*

Ja, nog är det så orden måste falla sig, när man verkligen försökt att på egen hand och i egen kraft bli ett sant Guds barn och en bättre människa. Har man gång på gång fallit och fått bita i gräset, då har man också insett vad man förut inte begripit, att den ende som kan hjälpa mig är den korsfäste Jesus, han som inte hjälpte sig själv från korsets plåga, utan istället *mig* från undergång och evig död. Då först blir det en *levande verklighet*, och inte bara sköna ord, att: *“Så älskade Gud världen, att han gav den sin ende Son, för att var och en som tror på honom, inte skall gå under, utan ha evigt liv”* (Joh. 3:16).

*III. Han hjälpte inte sig själv –
det vänder vår sorg i glädje*

Så är denna långfredag trots det råa våldet, solförmörkelsen, jordbävningen och de rämmande klipporna, inte främst en mörk, sorglig och skrämmande dag, utan istället *den goda fredagen*, den dag då Gud själv grep in för att frälsa en fallen värld och en skuldtyngd mänsklighet. Av vilket annat skäl skulle vi annars kunna sjunga idag och tacka Jesus för hans djupa ångest, namnlösa smärta och bittra död?

Men nu *ser* tron längre och djupare. Den *vet* golgatadramats rätta tydning. Den *känner* den förunderligt stora hemligheten, att Jesus inte hjälpte sig själv från korsets plåga, utan oss arma och fördömda människor, och vet att tacka honom för hans välgärning. Tron *vet* hur nödvändigt det var, att Jesus helgade sig själv till ett offer för oss. Den vet att det var hans kärlek som fick honom att bli kvar på korset, till det sista andetaget. Den vet vad som hade hänt om Jesus tänkt på sig själv, hur vi alla hade måst gå evigt förlorade för Gud. Och vad mer är, den omfattar helhjärtat korsets evangelium, den håller sig till försoningens bergfasta grund och vet att förhänget har rämnat, och att vägen till det allra heligaste är fri för oss alla, vägen till Guds fadershjärta.

Förvisso har väl sorgen sin plats på denna dag, sorgen över oss själva, över vår tröghet att tro på korsets gåta, sorgen över att vi inbillar oss kunna förtjäna Guds kärlek och nåd och att vi alla är så usla att Jesus måste dö för vår skull. Och inte skadar det vår själ, utan är oss till nytta om våra långfredagstankar har ett sådant

allvar och ett sådant djup. Men än mer skulle tacksamheten över allt det goda Jesus har gjort för oss präglade vårt långfredagsfirande, ja hela vårt kristenliv. Vet jag, att det var för min skull Jesus inte hjälpte sig själv, då är man med nödvändighet den allra gladaste och tacksammaste människan i hela världen. Jag vet ju att Jesus har hjälpt mig så att det i hans död finns en fast grund för min tro, mitt hopp och min tillförsikt.

Och då vet jag också att han skall hjälpa mig att förbli på den grunden så länge jag lever. Ja, även i döden skall den grunden hålla, och bära ända in i himmelen. Det är därför *lovsången* tonar i mitt inre denna långfredag, lovsången "*om den smärta som mig blev till evigt väl*" (Sv.Ps. 448 v 3). Amen.

Psalmer: 439 v 1-3, 140, 141, 143, 45